



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **X**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo financí**
se sídlem Letenská 525/15, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2021, č. j. MF-29828/2021/3902-6,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno

Shodu s prvopisem potvrzuje:

rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 2. 9. 2021, č. j. 45736-3/2021-900000-202. Prvostupňovým rozhodnutím byla dle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), odmítnuta žádost žalobce o informaci ze dne 9. 8. 2021. Žalobce žádal o nahlédnutí do spisu povinného subjektu sp. zn. GRČ-917/TČ-2019-835710 z důvodu, že se ve spisu k jeho trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 46 T 84/2019 nachází záznam ze dne 8. 7. 2019, č. j. GRČ-917-65/TČ-2019-835710, z jehož obsahu dle žalobce plyne, že povinný subjekt disponuje informacemi, které nebyly součástí trestního spisu. Povinný subjekt nejprve přípisem žalobci sdělil, že předmětný spis byl předán s návrhem na zahájení trestního stíhání policejnímu orgánu příslušnému konat vyšetřování podle § 162 odst. 1 trestního řádu, tj. Policii České republiky, Obvodnímu ředitelství Praha IV, který ve věci zahájil trestní stíhání pod sp. zn. KRPA-230158/TČ-2019-001472-TOXI. Následně povinný subjekt vydal prvostupňové rozhodnutí, přičemž odmítnutí žádosti žalobce odůvodnil tím, že nahlížení do trestního spisu podle § 65 odst. 1 trestního řádu je komplexně upraveným postupem, pročež se na něj InfZ nevztahuje.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že je prvostupňové rozhodnutí nepřezkoumatelné. Povinný subjekt sice uvedl, že *„veškeré dokumenty potřebné pro trestní řízení byly předány policejnímu orgánu k dalším úkonům“*, ale neuvedl žádný konkrétní údaj ani neodkázal na předávací protokol či podobný dokument. Žalobce přitom svou žádost neformuloval tak, že chce nahlédnout do veškerých dokumentů potřebných pro trestní řízení, dožadoval se nahlédnutí do předmětného spisu, který identifikoval spisovou značkou. Zástupce žalobce se s předmětným spisem, který byl údajně předán policejnímu orgánu, chtěl seznámit u Obvodního soudu pro Prahu 4, avšak v soudním spise se nenachází. Vzhledem k tomu, že se předmětný spis nestal součástí trestního spisu uloženého u soudu, nevztahuje se na něj § 65 odst. 1 trestního řádu a tedy ani výluka uvedená v § 2 odst. 3 InfZ. Žalovaný se s touto odvolací námitkou nevypořádal.
3. K argumentaci povinného subjektu, že právo na informace z trestního spisu v režimu InfZ je oproti úpravě obsažené v § 65 odst. 1 trestního řádu omezeno tak, že lze žádat pouze konkrétně specifikované informace, nikoli blíže neurčený okruh informací, tj. nahlédnutí do spisu, či poskytnutí celého spisu nebo jeho blíže neurčených částí, žalobce uvedl, že žalovaný chybně nerozlišuje mezi právem na informace jako právem hmotným a právem na informace jako právem procesním. Žalobcova žádost dle InfZ je uplatněním hmotného práva na informace garantovaným čl. 17 Listiny základních práv a svobod a čl. 10 Evropské úmluvy o lidských právech. Naproti tomu právo nahlížet do trestního spisu podle § 65 odst. 1 trestního řádu je uplatněním procesního práva na informace, které je realizací čl. 36 odst. 1, 4, čl. 38 odst. 2 a čl. 40 odst. 3 Listiny a čl. 6 Úmluvy. Žalobce se domníval, že se § 2 odst. 3 InfZ týká případů, kdy zvláštní zákon má speciální úpravu pro poskytování informací jakožto uplatnění hmotného práva na informace, a nelze jej proto aplikovat v případě § 65 odst. 1 trestního řádu.
4. Žalobce se ohradil proti tvrzení žalovaného, že se domáhá přístupu k blíže neurčenému okruhu informací. Žalobce se domáhá přístupu ke zcela konkrétně určeným informacím, a to informacím obsaženým v předmětném spisu, který specifikoval. Spis je konkrétní věcí vedenou v analogové nebo elektronické podobě, která obsahuje souhrn informací k určité věci. Svou žádostí se žalobce domáhá všech těchto informací.
5. Žalobce byl přesvědčen, že povinný subjekt coby původce požadované informace je povinen tuto informaci uchovávat a za podmínek stanovených InfZ poskytovat.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

Nepřezkoumatelná je proto úvaha žalovaného, že by žalobce měl nekompletnost požadované informace řešit instituty trestního řádu, když tento žádné takové instituty neobsahuje. Naopak je obsahuje InfZ, podle něhož je povinný subjekt v případě nekompletnosti požadované informace, kterou je podle zákona povinen disponovat, povinen tuto zrekonstruovat a poskytnout.

6. Žalobce navrhl, aby soud od povinného subjektu vyžádal a jako důkaz provedl předmětný spis.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, přičemž úvodem plně odkázal na správní rozhodnutí.
8. Žalobce výslovně žádal o nahlížení do trestního spisu podle InfZ. Ze závěrů judikatury ke vztahu InfZ jakožto obecného právního předpisu upravujícího poskytování informací a úpravy nahlížení do spisu jednoznačně vyplývá, že ustanovení procesních předpisů upravujících nahlížení do spisu je třeba vykládat jako speciální úpravu k InfZ ve smyslu jeho § 2 odst. 3, a to i k materiálně obdobným situacím, kdy žadatel o informaci požaduje poskytnutí kopie celého spisu, případně jeho převážné části (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 As 38/2007-78, ze dne 11. 8. 2009, č. j. 1 As 51/2009-106, a ze dne 13. 12. 2012, č. j. 7 Ans 18/2012-23). Pokud tedy žadatel požaduje nahlédnout do spisu, případně požaduje poskytnutí kopie celého spisu, musí povinný subjekt dle InfZ vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti.
9. Co se týče žalobní námitky, že nebylo rozlišováno právo na informace coby právo hmotné a coby právo procesní, žalovaný zopakoval, že se žalobce domáhal nahlížení do spisu, resp. zpřístupnění celého předmětného spisu. Nahlížení do spisu je, jak uvádí i sám žalobce, procesním právem, a proto byl na procesní předpis odkázán.
10. Jak vyplývá z pokynu policejního prezidenta č. 103/2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení, originál trestního spisu je vždy veden v listinné podobě, zatímco jeho elektronická verze je pouze kopií. Originál trestního spisu se podle vývoje trestního řízení pohybuje mezi orgány činnými v daném řízení, kopie trestního spisu zůstává uložena u příslušného policejního orgánu, dokud není skartována nebo archivována.
11. Žalovaný byl názoru, že v daném případě je nezbytné využít institutů trestního řádu. Žalobce mohl např. využít návrhu na doplnění vyšetřování dle § 166 trestního řádu či podat návrh na doplnění dokazování v trestním řízení, jak mu umožňuje § 33 trestního řádu.
12. Stran žalobcem namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaný podotkl, že povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení, přičemž lze akceptovat i odpovědi implicitní.

Další vyjádření

13. V replice žalobce uvedl, že žalovaný nerozpорије tvrzení žalobce, že povinný subjekt požadovanou informaci i v současnosti disponuje. Je bez významu, zda jde o originál, nebo kopii, listinnou, nebo elektronickou podobu. Dále, ze samotné formulace žádosti – o nahlédnutí do spisu – nelze činit závěr, že nemůže jít o uplatnění práva dle InfZ, protože spis odpovídá definici informace dle § 3 odst. 3 InfZ. Žalobce zopakoval, že v trestním

Shodu s prvopisem potvrzuje:

spisu Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 46 T 84/2019 se požadovaná informace nenachází, není zde ani žádný záznam o tom, že by byla předána policejnímu orgánu. Žalobce navrhl, aby si soud vyžádal dotčený trestní spis. Dodal, že jeho trestní věc byla pravomocně skončena a že vykonal uložený trest odnětí svobody. Nemá proto možnost využít instituty trestního řádu.

14. V duplice žalovaný uvedl, že vyžádání si trestního spisu soudem považuje za irelevantní. Správní orgány nikdy netvrdily, že se požadovaná informace nachází u Obvodního soudu pro Prahu 4. Požadovaná informace byla předána příslušnému policejnímu orgánu, k čemuž žalovaný doložil anonymizovanou verzi přípisu povinného subjektu ze dne 14. 6. 2019, č. j. GŘC-917-61/TČ-2019-835710. Žalovaný akcentoval, že předmětem sporu není otázka, zda povinný subjekt požadovanou informací disponuje, či nikoli (na ni ostatně odpovídá prvostupňové rozhodnutí). Podstatný je fakt, že ustanovení trestních procesních předpisů upravujících nahlížení do spisu má postavení *lex specialis* k InfZ. Okamžikem předání požadované informace příslušnému policejnímu orgánu přestal povinný subjekt vést předmětné trestní řízení a není již kompetentní k jakýmkoli úkonům v něm. Proto ani nemůže zpřístupnit vstup do trestního spisu a nezbývá než žalobce s jeho žádostí odkázat na věcně příslušný policejní orgán.

Posouzení žaloby soudem

15. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Podle § 2 odst. 3 InfZ *zákon se nevztahuje na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.*
17. Podle § 65 odst. 1 trestního řádu *obviněný, poškozený a zúčastněná osoba, jejich obhájci a zmocněnci mají právo nahlížet do spisů, s výjimkou protokolu o hlasování a osobních údajů svědka podle § 55 odst. 2, činit si z nich výpisky a poznámky a pořizovat si na své náklady kopie spisů a jejich částí. Totéž právo má zákonný zástupce nebo opatrovník obviněného, poškozeného nebo zúčastněné osoby, jestliže tyto osoby nejsou plně svéprávné nebo je-li jejich svéprávnost omezena. Jiné osoby tak mohou činit se souhlasem předsedy senátu a v přípravném řízení se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu, jen pokud je toho třeba k uplatnění jejich práv.*
18. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. 2 As 37/2006). Jak judikoval již Vrchní soud v Praze [viz rozsudek ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92 (SJS 27/0; SP 27/1994); shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46], z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán

Shodu s prvopisem potvrzuje:

považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a – v případě rozhodování o relativně neurčité sankci – jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Nutno též zdůraznit, že dle ustálené judikatury tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů z hlediska soudního přezkumu jeden celek (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25).

19. Soud shledal námitku nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí nedůvodnou. Žalobce ve své žádosti uvedl, že z nahlížení do trestního spisu u soudu dovodil, že má povinný subjekt informace k jeho trestní věci, které však nebyly součástí trestního spisu. Toto své tvrzení ovšem žalobce nijak nerozvedl, a to ani v žalobě, toliko odkázal na záznam povinného subjektu ze dne 8. 7. 2019, č. j. GŘC-917-65/TČ-2019-835710, aniž by uvedl, co bylo jeho obsahem a co z toho dovozuje. S ohledem na obecnost tvrzení žalobce tak mohl povinný subjekt reagovat stejně obecně, tedy stačilo sdělit, že byl předmětný spis předán příslušnému policejnímu orgánu. Dle soudu je zřejmé, že formulací „*veškeré dokumenty potřebné pro trestní řízení byly předány policejnímu orgánu k dalším úkonům*“ je míněno předání předmětného spisu, a to celého. Soud nepovažuje za nutné, aby povinný subjekt uváděl ve svém rozhodnutí všechny podrobnosti, např. datum a číslo jedacího rozhodnutí o předání, datum uskutečnění předání, přehled předávaných dokumentů atd.
20. Nelze vejít ani na dílčí námitku žalobce, že se předmětný spis nestal součástí trestního spisu, tudíž nelze odkazovat na § 65 odst. 1 trestního řádu. Předně, předmětný spis byl a je trestním spisem, protože je veden o trestní věci žalobce, tj. nestal se trestním spisem až předáním příslušnému policejnímu orgánu. Žalobce také ničím neprokazuje, že předmětný spis nebyl povinným subjektem předán příslušnému policejnímu orgánu. Soud akcentuje, že kdyby k tomuto předání nedošlo, pak by příslušným policejním orgánem nebylo zahájeno trestní stíhání žalobce; trestní stíhání žalobce je přitom dle soudu nesporným faktem. Žalobce ostatně ani neoznačil konkrétní část předmětného spisu, a to alespoň v hrubých obrysech, kterou povinný subjekt údajně nepředal příslušnému policejnímu orgánu.
21. Lichá je dále námitka žalobce, že správní orgány nerozlišují právo na informace v hmotněprávním a v procesněprávním smyslu. Žalobce svou žádost formuloval naprosto jednoznačně – primárně žádal o nahlížení do předmětného spisu dle § 65 odst. 1 trestního řádu, a nebude-li to dle povinného subjektu možné (což mu povinný subjekt sdělil v odpovědi ze dne 13. 8. 2021, č. j. GŘC-1030-1/ČJ-2021-835710), sekundárně žádal „*o nahlédnutí do spisu podle z.č. 106/1999 Sb.*“. Žalobce ve své žádosti, a ani nikdy později, neoznačil žádnou konkrétní informaci z předmětného spisu (viz str. 3 napadeného rozhodnutí). Dle ustálené judikatury jde v situaci, kdy žadatel o informaci dle InfZ požaduje poskytnutí kopie celého spisu, případně jeho převážné části, o nahlížení do spisu, které je upraveno příslušnými procesními předpisy, k čemuž soud odkazuje na žalovaným výše zmíněnou judikaturu (a další judikaturu uvedenou na str. 3 napadeného rozhodnutí), k níž soud doplňuje novější rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 118/2018-53, a ze dne 24. 9. 2020, č. j. 8 As 51/2019-39. Žalobce se ke skutečnosti, že jde o judikaturou opakovaně vyřešenou otázku, nijak nevyjádřil.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

22. Soud odmítá argument žalobce, že spis odpovídá definici informace dle § 3 odst. 3 InfZ, protože lze žádat jeho poskytnutí dle InfZ. Takový přístup by obcházel úpravu nahlížení do spisu a byl by v rozporu s výše citovanou judikaturou. Sám žalobce poukázal na rozdíl mezi hmotněprávním a procesněprávním právem na informace, druhý zmíněný případ je realizován právě nahlížením do spisu a toho se žalobce formálně i materiálně domáhal.
23. Soud dodává, že povinný subjekt postupoval správně, pokud žádost žalobce podle jejího obsahu posoudil nejen jako žádost o nahlížení do spisu, ale i jako žádost dle InfZ. Žalobce nejenže jednoznačně formuloval svou žádost *in eventum* coby žádost dle InfZ, ale proti jejímu nevyřízení (povinný subjekt zprvu reagoval jen na část žádosti žalobce týkající se nahlížení do spisu) také podal stížnost dle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ. Jakkoli se tedy materiálně jednalo o žádost o nahlédnutí do spisu, a to i v eventuelní části žádosti, byl povinný subjekt povinen vyřídit výslovnou žádost o informaci dle InfZ správním rozhodnutím, což učinil (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2012, č. j. 9 Ans 7/2012-56, a ze dne 26. 6. 2009, č. j. 2 As 44/2008-72).
24. Bezpředmětná je námitka žalobce, že povinný subjekt disponuje předmětným spisem, resp. jeho kopií, popř. že by ho při jeho absenci byl povinen zrekonstruovat. Tato okolnost by byla rozhodná jen tehdy, pokud by bylo na místě vyhovět žádosti žalobce o poskytnutí informace dle InfZ, což není. Pokud jde o nahlížení do předmětného spisu dle § 65 odst. 1 trestního řádu, popř. o využití jiných institutů trestního řádu a obecně o postup orgánů činných v trestním řízení, zejm. otázku, zda došlo k předání úplného předmětného spisu mezi dotčenými orgány, soud toliko podotýká, že tato problematika nespadá do pravomoci správních soudů, a proto se k ní nevyjadřuje.
25. S ohledem na výše uvedené soud konstatuje, že si nevyžádal předmětný spis a trestní spis Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 46 T 84/2019 a neprovedl je jako důkazy, neboť by to bylo nadbytečné.

Závěr

26. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s. ř. s. tak učinil bez nařízení jednání (žalobce ani žalovaní nesdělili soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci).
27. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. února 2023

Mgr. Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: